Tiivistelmä komission päätöksestä,

annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017,

yrityskeskittymän toteamisesta soveltumattomaksi sisämarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan

(Asia M.7878 – HeidelbergCement / Schwenk / Cemex Hungary / Cemex Croatia)

(tiedoksiannettu numerolla C(2017) 1650)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2017/C 440/09)

Komissio antoi 5 päivänä huhtikuuta 2017 päätöksen sulautuma-asiassa yrityskeskittymien valvonnasta 20 päivänä tammikuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ([1]) *ja erityisesti sen 8 artiklan 3 kohdan nojalla. Päätöksen koko teksti, josta on poistettu luottamukselliset tiedot, on saatavilla mahdollisesti väliaikaisena versiona, todistusvoimaisella kielellä kilpailun pääosaston verkkosivuilla osoitteessa: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html*

I. **OSAPUOLET JA TOIMENPIDE**

(1) Komissio vastaanotti 5. syyskuuta 2016, jäljempänä sulautuma-asetuksen, 4 artiklan mukaisen ilmoituksen ([2]) ehdotetusta yrityskeskittymästä, jolla yritykset HeidelbergCement AG, jäljempänä 'HeidelbergCement', Saksa, ja Schwenk Zement KG, jäljempänä 'Schwenk', Saksa, hankkivat yhteisessä määräysvallassaan olevan yhteisyrityksen Duna-Dráva Cement Kft., jäljempänä 'DDC', kautta sulautuma-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun yhteisen määräysvallan yrityksissä Cemex Hungária Építőanyagok Kft, jäljempänä 'Cemex Hungary', ja Cemex Hrvatska dd, jäljempänä 'Cemex Croatia', jotka molemmat ovat osa yritystä Cemex, S.A.B. de C.V, jäljempänä 'Cemex Group', ostamalla osakkeita, jäljempänä 'liiketoimi' ([3]).

(2) Myyjä, yritykset, joihin toimenpide kohdistuu, ja ostajat toimivat kaikki aktiivisesti rakennusmateriaalien, erityisesti sementin, runkoaineiden, valmisbetonin ja niihin liittyvien tuotteiden tuotannossa ja jakelussa.

(3) HeidelbergCement on saksalainen tuottaja, mutta se harjoittaa kaupallista toimintaansa maailmanlaajuisesti yli 40 maassa.

(4) Schwenk on perheomisteinen kommandiittiyhtiö, jonka liiketoiminta keskittyy Saksaan, mutta joka toimii myös Keski- ja Itä-Euroopassa.

(5) DDC on itsenäistä taloudellista toimintaa harjoittava yhteisyritys, joka on yhtä suurin osuuksin yritysten HeidelbergCement ja Schwenk määräysvallassa ja joka toimii Unkarissa, Kroatiassa ja osissa Länsi-Balkania (Bosnia ja Hertsegovina, Serbia, Makedonia, Montenegro ja Albania, joista käytetään jäljempänä yhteistä nimitystä 'laajempi alue'). DDC:llä on Unkarin ulkopuolella yksi sementtitehdas ja 11 valmisbetonitehdasta.

(6) Cemex Group on maailmanlaajuinen rakennusmateriaaleja tuottava yritys, jonka pääkonttori on Meksikossa ja joka toimii eri puolilla maailmaa. Cemex Hungary toimii pääasiassa ainoastaan Unkarissa myytävän valmisbetonin tuotannon ja myynnin alalla. Cemex Croatia toimii harmaasementin, valmisbetonin, klinkkerin ja runkoaineiden valmistuksen ja jakelun alalla. Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän viennin lisäksi Cemex Croatian toimet keskittyvät pääasiassa Kroatiaan ja laajemmalle alueelle, mutta se toimittaa tuotteita myös Italiaan, Sloveniaan ja Maltalle. Cemex Croatialla on kolme sementtitehdasta ja neljä myyntiterminaalia Kroatiassa.

(7) Yrityksen Rohrdorfer Baustoffe Austria AG (jonka oli määrä hankkia Cemex Austria, yrityksen Cemex Hungary emoyhtiö) kanssa aiemmin tehdyn puitesopimuksen mukaisesti HeidelbergCement ja Schwenk hankkivat DDC:n kautta yritykset Cemex Hungary ja Cemex Croatia.

(8) Elokuun 11 päivänä 2015 allekirjoitetun myynti- ja ostosopimuksen mukaisesti DDC ostaa Cemexiltä 100 prosenttia Cemex Croatian osakkeista.

(9) Rinnakkaisena liiketoimena DDC ostaa yritykseltä Rohrdorfer Baustoffe Austria AG 100 prosenttia Cemex Hungaryn osakkeista.

([1]) EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1.

([2]) EUVL C 337, 14.9.2016, s. 7.

([3]) Yksinkertaisuuden vuoksi ja jollei toisin mainita, yrityksistä HeidelbergCement, Schwenk, DDC, Cemex Hungary ja Cemex Croatia käytetään jäljempänä yhteistä nimitystä 'osapuolet'. Yrityksistä HeidelbergCement ja Schwenk käytetään jäljempänä yhteistä nimitystä 'ilmoituksen tekijät'.

(10) DDC:n suorittama Cemex Croatian ja Cemex Hungaryn osto on katsottava sulautuma-asetuksessa tarkoitetuksi yhdeksi keskittymäksi. Sopimusten taloudellisena vaikutuksena on, että DDC ottaa haltuunsa Cemex Hungaryn ja Cemex Croatian määräysvallan. DDC:n suorittamat Cemex Croatian ja Cemex Hungaryn ostot tehtiin samanaikaisesti, ja ostot liittyvät toisiinsa Rohrdorferin ja DDC:n välisen puitesopimuksen perusteella.

(11) Liiketoimessa HeidelbergCement ja Schwenk (jotka toimivat DDC:n kautta) siis hankkivat Cemex Hungaryn ja Cemex Croatian yhteisen määräysvallan ostamalla osakkeita. Näin ollen liiketoimi muodostaa sulautuma-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun keskittymän.

II. **MENETTELY**

(12) Liiketoimi julkistettiin 12. elokuuta 2015, ja siitä ilmoitettiin komissiolle 5. syyskuuta 2016.

(13) Komissio siirsi ennen ilmoituksen vastaanottamista, 22. kesäkuuta 2016, sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 kohdan nojalla Unkarin markkinoihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin Unkarin kilpailuviranomaisen tutkittavaksi. Käsittelypaikka siirrettiin sen jälkeen, kun ilmoituksen tekijät olivat toimittaneet 25. toukokuuta 2016 perustellun lausunnon, jossa osapuolet pyysivät käsittelypaikan osittaista siirtoa Unkariin. Ilmoituksen tekijät tai mikään jäsenvaltio eivät saaneet pyyntöä minkään muun liiketoimen osan siirtämisestä sulautuma-asetuksen 4 tai 9 artiklan mukaisesti.

(14) Tutkimuksen ensimmäisen vaiheen jälkeen komissio totesi, että liiketoimen soveltuvuutta sisämarkkinoille oli syytä epäillä vakavasti, ja 10. lokakuuta 2016 komissio antoi päätöksen toisen vaiheen menettelyn aloittamisesta sulautuma-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.

(15) Toisen vaiheen tutkimuksella täydennettiin alustavan tutkimuksen tuloksia. Sen perusteella komissio antoi väitetiedoksiannon 12. joulukuuta 2016.

(16) Ilmoituksen tekijät esittivät 26. tammikuuta 2017 sulautuma-asetuksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti sitoumuksia kumotakseen epäilyt liiketoimen aiheuttamasta olennaisesta esteestä tehokkaalle kilpailulle.

(17) Keskittymiä käsittelevä neuvoa-antava komitea käsitteli päätösluonnosta 21. maaliskuuta 2017 ja antoi myönteisen lausunnon. Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja antoi menettelystä myönteisen lausunnon kertomuksessaan 30. maaliskuuta 2017.

III. **EU:N LAAJUINEN ULOTTUVUUS**

(18) Vaikka liiketoimi toteutetaan itsenäistä taloudellista toimintaa harjoittavan yhteisyrityksen DDC:n kautta, komissio katsoo, että koska HeidelbergCement ja Schwenk osallistuivat merkittävästi liiketoimea koskevaan aloitteentekoon sekä liiketoimen organisointiin ja rahoitukseen, ne ovat liiketoimen todellisia toteuttajia ja muodostavat näin ollen *keskittymään osallistuvat yritykset* ostajan puolelta.

(19) Sovellettava oikeudellinen peruste on määritelty komission konsolidoidun tiedonannon ([1]) 147 kohdassa:

> ”146. Jos hankinnan toteuttaa itsenäistä taloudellista toimintaa harjoittava yhteisyritys, jolla on edellä mainitut ominaisuudet ja joka jo toimii samoilla markkinoilla, komissio pitää yleensä kyseistä yhteisyritystä ja hankinnan kohteena olevaa yritystä (mutta ei yhteisyrityksen emoyhtiöitä) keskittymään osallistuvina yrityksinä.
>
> 147. Sen sijaan jos yhteisyritystä ilmeisesti käytetään pelkkänä välineenä emoyhtiöiden toteuttamassa hankinnassa, komissio katsoo, että keskittymään osallistuvia yrityksiä ovat kukin emoyhtiö itse ja hankinnan kohteena oleva yritys eikä yhteisyritys. Tämä koskee varsinkin tapauksia, joissa yhteisyritys on perustettu varta vasten kohteena olevan yrityksen hankkimista varten tai joissa yhteisyrityksen toiminta ei ole vielä alkanut tai tilanteita, joissa jo aiemmin perustetulla yrityksellä ei ole edellä mainittua itsenäistä taloudellista toimintaa hoitavan yksikön luonnetta taikka joissa yhteisyritys on yritysten yhteenliittymä. Sama periaate koskee myös tapauksia, joissa tosiseikat viittaavat siihen, että emoyhtiöt ovat keskittymäjärjestelyn todellisia toteuttajia. Tällainen seikka voi olla esimerkiksi emoyhtiöiden osallistuminen merkittävällä tavalla keskittymätoimia koskevaan aloitteentekoon, niiden organisointiin ja rahoitukseen. Tällaisissa tapauksissa emoyhtiöt on katsottava yrityskeskittymään osallistuviksi yrityksiksi.”

(20) Osapuolten ilmoitusten ja sisäisten asiakirjojen analyysin perusteella komissio totesi seuraavaa:

(21) HeidelbergCement ja Schwenk tekivät liiketoimea koskevan aloitteen. Yritykset katsoivat, että liiketoimi oli houkutteleva liiketoimintamahdollisuus, ja päättivät, että DDC:n tulisi tehdä hankinta.

([1]) Komission konsolidoitu tiedonanto toimivaltakysymyksistä, annettu yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 mukaisesti (EUVL C 95, 16.04.2008, s. 1).

(22) HeidelbergCement ja Cemex aloittivat korkean tason yhteydenpidon 5. toukokuuta 2015. Liiketoimea koskeva alustava keskustelu käytiin seuraavana päivänä HeidelbergCementin ja Cemexin edustajien välillä. HeidelbergCement oli 6. toukokuuta 2015 mennessä jo päättänyt, että se jättäisi alustavan tarjouksen, ja se oli pyytänyt Schwenkin suostumusta asiassa etenemistä varten ja saanut suostumuksen. Samana päivänä pidettiin kokous, johon osallistui ainoastaan HeidelbergCementin työntekijöitä. Kokouksessa päätettiin perustaa ohjauskomitea, jonka puheenjohtajana toimisi HeidelbergCementin työntekijä ja johon kuuluisi jäseninä kaksi DDC:n työntekijää. Myös liiketoimesta vastaavaksi hankepäälliköksi, jolla on kokonaisvastuu toimen suunnittelusta ja toteutuksesta, valittiin HeidelbergCementin työntekijä. Tämän jälkeen HeidelbergCement ilmoitti DDC:lle 7. toukokuuta 2015 useista päätöksistä, joita se oli tehnyt liiketoimen suunnittelun osalta.

(23) HeidelbergCement organisoi liiketoimen, johon sisältyi liiketoiminnan ja liiketoimen rakenteen kehittäminen, sopimuksen arvon määrityksen valmistelu sekä Cemexin kanssa käytävien lopullisten neuvottelujen johtaminen. HeidelbergCement tiedotti liiketoimen organisoinnista säännöllisesti Schwenkille, joka ei missään vaiheessa pyrkinyt vastustamaan HeidelbergCementin asemaa millään tavalla, ja DDC noudatti tarkasti HeidelbergCementin tekemiä päätöksiä.

(24) HeidelbergCement ja Schwenk suunnittelivat liiketoimen rahoituksen ja liiketoimeen liittyvän yritysrakenteen. HeidelbergCement teki päätökset siitä, mikä yritys ottaisi lainoja, pitäisikö tätä tarkoitusta varten perustaa uusi yritys, minkä yrityksen tulisi toimia suorana ostajana, minkä yritysten pääomaa tulisi lisätä ja tarvitsisiko HeidelbergCementin lisätä rahoitusosuuttaan tytäryhtiönsä DDC:n kautta. Schwenk ilmaisi halukkuutensa myöntää yksipuolinen laina, jotta voitaisiin välttää takuiden antaminen pankeille DDC:n rahoituksen turvaamiseksi. Lisäksi HeidelbergCement valitsi pankit, joihin olisi otettava yhteyttä, palkkasi konsultointiyritykset taloudellisia due diligence -tarkastuksia varten ja teki päätökset velkatasojen kohdentamisesta. HeidelbergCement myös sopi Cemexin kanssa lopullisesta ostohinnasta.

(25) Schwenkin osuus liiketoimessa ei rajoittunut pelkkään yhteisyritystä koskevia oikeuksiaan käyttävän osakkeenomistajan asemaan. Schwenk sopi liiketoimesta, pyysi ja sai tietoja sen edistymisestä viikoittain ja osallistui yleisiin strategisesti tärkeisiin toimiin sekä liiketoimen toteuttamisen yksityiskohtaisiin toimiin, kuten toimi ohjauskomitean jäsenenä liiketoimen integrointia varten. Komissio katsoo, että on oikeudellisesti merkityksetöntä, osallistuiko Schwenk liiketoimeen eri laajuudessa kuin HeidelbergCement, sillä yhteisyrityksen molemmilla emoyhtiöillä voi olla merkittävä, vaikkakin erilainen, osuus yrityskeskittymässä.

(26) Tästä seuraa, että liiketoimella on sulautuma-asetuksen 1 artiklassa tarkoitettu unionin laajuinen ulottuvuus, sillä keskittymään osallistuvien yritysten (HeidelbergCement, Schwenk, Cemex Hungary ja Cemex Croatia) yhteenlaskettu maailmanlaajuinen kokonaisliikevaihto on yli 5 000 miljoonaa euroa ja HeidelbergCementin ja Schwenkin unionin laajuiset liikevaihdot ylittivät kumpikin 250 miljoonaa euroa, mutta yli kaksi kolmasosaa niiden unionin laajuisesta kokonaisliikevaihdosta ei ole kertynyt yhdestä ja samasta jäsenvaltiosta.

IV. **MERKITYKSELLISET MARKKINAT**

(27) Komissio on esittänyt väitteitä liiketoimen vaikutuksista harmaasementin markkinoilla Splitissä sijaitsevaa Cemex Croatian sementtitehdasta ympäröivillä, säteeltään 250 kilometrin laajuisilla ympyränmuotoisilla tai muunnetuilla vaikutusalueilla. Merkitykselliset tuotemarkkinat ja maantieteelliset markkinat määritellään seuraavasti:

a. **Tuotemarkkinat: harmaasementti**

(28) Komissio katsoo, että harmaasementin markkinoiden tarkempi jako (säkkisementin ja irtosementin välillä sekä sementin eri tyyppien ja laatujen välillä) voidaan jättää avoimeksi, sillä liiketoimi estää olennaisesti tehokasta kilpailua kaikkien mahdollisten tuotemarkkinoiden määritelmien osalta.

(29) Kilpailuvaikutusten arvioinnissa otetaan kuitenkin huomioon seuraavat seikat: i) irtosementti muodostaa 70 prosenttia sementin myynnistä Kroatiassa, ii) osa toimittajista pystyy logistisista syistä toimittamaan ainoastaan säkkisementtiä, iii) toimittajien jako sementtiluokkien mukaan ja iv) sementtityypin CEM II erityinen merkitys Kroatiassa.

b. **Maantieteelliset markkinat: osapuolten sementtitehtaita ympäröivät ympyränmuotoiset ja muunnetut vaikutusalueet**

(30) Harmaasementti on raskas ja tilaa vievä mutta suhteellisen vähäarvoinen tuote, mikä asettaa rajoitteita sille, miten kauas sitä on taloudellisesti kannattavaa kuljettaa. Näin ollen kilpailuolosuhteet vaihtelevat asteittain eri paikoissa olevien asiakkaiden kannalta. Komissio on aiemmin määritellyt merkitykselliset maantieteelliset markkinat tuotantotehtaita ympäröiviksi ympyränmuotoisiksi vaikutusalueiksi.

(31) Komissio katsoo, että tässä tapauksessa osapuolten sementtitehtaita ympäröivien vaikutusalueiden asianmukainen säde olisi 250 kilometriä geodeettisena etäisyytenä. Tämä päätelmä perustuu osapuolten ja muiden toimittajien tietoihin, jotka koskevat rautatie- ja maantiekuljetusten etäisyyksiä Kroatiassa. Komissio on myös tarkentanut edelleen Cemexin Splitissä sijaitsevaa tehdasta ympäröivää, säteeltään 250 kilometrin vaikutusaluetta siten, että siinä otetaan huomioon tietyt kuljetusetäisyydet yksittäisille asiakkaille sekä tieverkoston tosiasiallinen kunto vaikutusalueen eri osissa. Tällaisen muunnetun lähestymistavan mukaan Splitin tehdasta ympäröivä vaikutusalue määritellään alueeksi, jolle pääsee kulkemalla maanteitse 359 kilometrin matkan ja jonka ulkopuolelle jää pääasiassa Slavonia (Koillis-Kroatiassa), jossa Cemex harjoittaa vähäistä myyntiä kuljetusmatkan vuoksi.

(32) Komissio on tullut siihen tulokseen, että voidaan jättää avoimeksi, tulisiko merkitykselliset maantieteelliset markkinat määritellä i) osapuolten tehtaita ympäröiviksi, säteeltään 250 kilometrin laajuisiksi ympyränmuotoisiksi vaikutusalueiksi vai ii) osapuolten tehtaita ympäröiviksi, säteeltään 250 kilometrin laajuisiksi muunnetuiksi vaikutusalueiksi, kun otetaan huomioon, että liiketoimi estäisi olennaisesti tehokasta kilpailua molempien markkinoiden määritelmien mukaan. Komissio on tullut myös siihen tulokseen, että voidaan jättää avoimeksi, tulisiko kyseisiin kahteen markkinoiden määritelmään sisällyttää ETA:n ulkopuolisia alueita (erityisesti Bosnia ja Hertsegovina), sillä kilpailuvaikutusten arvioinnissa keskitytään joka tapauksessa ainoastaan merkityksellisten markkinoiden osiin ETA-alueella.

V. **KILPAILUVAIKUTUSTEN ARVIOINTI**

(33) Komissio on tullut siihen tulokseen, että liiketoimi estää olennaisesti tehokasta kilpailua aiheuttamalla koordinoimattomia vaikutuksia, jotka voisivat erityisesti johtaa määräävän aseman luomiseen Splitissä sijaitsevaa Cemex Croatian tehdasta ympäröivillä säteeltään 250 kilometrin laajuisilla ympyränmuotoisilla ja muunnetuilla vaikutusalueilla.

(34) Tämä päätelmä perustuu seuraaviin seikkoihin:

a. **Osapuolten yhdistetyt markkinaosuudet ja markkinaosuuksien lisäykset markkinoilla olisivat merkittävät**

(35) Osapuolten myyntiin perustuvien yhdistettyjen markkinaosuuksien suuruus oli [50–60] prosenttia Splitin muunnetulla vaikutusalueella (Cemex: [20–30]–[40–50] prosenttia; DDC: [10–20]–[20–30] prosenttia; ITC ([osa yritystä HeidelbergCement)]: [0–5] prosenttia) ja [40–50] prosenttia säteeltään 250 kilometrin ympyränmuotoisella vaikutusalueella (Cemex: [20–30]–[30–40] prosenttia, DDC: [10–20]–[20–30] prosenttia, ITC: [0–5] prosenttia). Kyseisten markkinoiden ja DDC:n Kakanjissa sijaitsevan tehtaan päällekkäisyyksien osalta yhdistettyjen markkinaosuuksien suuruus oli [40–50]–[60–70] prosenttia (Cemex: [20–30]–[40–50] prosenttia; DDC: [10–20]–[20–30] prosenttia; ITC: [0–5] prosenttia). Suurimman jäljellä olevan kilpailijan, LafargeHolcimin, markkinaosuus oli [10–20]–[20–30] prosenttia ja jäljellä olevan kotimaisen tuottajan, Nexen, markkinaosuus oli [5–10] prosenttia.

(36) Yhdistetyt tuotantokapasiteetit vaihtelivat [40–50] prosentin ja [50–60] prosentin välillä (Cemex: [30–40] prosenttia; DDC: [5–10]–[10–20] prosenttia; ITC: [0–5] prosenttia). Kyseisten markkinoiden ja DDC:n Kakanjissa sijaitsevan tehtaan päällekkäisyyksien osalta yhdistettyjen markkinaosuuksien suuruus oli jälleen [40–50]–[50–60] prosenttia (Cemex: [20–30]–[40–50] prosenttia; DDC: [10–20]–[20–30] prosenttia; ITC: [0–5] prosenttia). Suurimman jäljellä olevan kilpailijan, LafargeHolcimin, markkinaosuus oli [10–20]–[20–30] prosenttia ja jäljellä olevan kotimaisen tuottajan, Nexen, markkinaosuus oli [5–10] prosenttia.

(37) Vaikutusalueiden maantieteellisen vaihtelun vuoksi sulautuman seurauksena syntyneen yrityksen markkinaosuus on Kroatian eteläisellä alueella, Dalmatiassa, merkittävästi korkeampi: [70–80]–[80–90] prosenttia. Suurimman jäljellä olevan kilpailijan, LafargeHolcimin, markkinaosuus oli [10–20]–[20–30] prosenttia ja serbialaisen maahantuojan, Titanin, markkinaosuus oli [5–10]–[10–20] prosenttia.

b. **Osapuolet ovat läheisiä kilpailijoita**

(38) Cemex Croatia on suurin toimittaja Kroatiassa, kun taas HeidelbergCement (DDC:n tehtaat Kakanjissa (Bosnia ja Hertsegovina) ja Beremendissä (Unkari) sekä Italcementin tehdas Triestessä (Italia)) on ollut ylivoimaisesti suurin maahantuoja Kroatiassa, sillä sen osuus tuonnin kokonaismäärästä on [50–60] prosenttia.

(39) DDC on Cemex Croatian läheinen kilpailija. Sen Bosniassa sijaitseva tehdas on Cemex Croatian Splitin tehdasta lähimpänä sijaitseva tehdas, ja DDC on kilpaillut Cemexin asiakkaista aggressiivisesti. Lisäksi osapuolet ovat toistensa lähimpiä kilpailijoita Splitin kaakkoispuolella, jossa kotimainen tuottaja LafargeHolcim harjoittaa vähäistä toimintaa; sillä on vain muutamia asiakkaita korkeiden kuljetuskustannusten vuoksi.

(40) DDC on merkittävä kilpailija Kroatiassa, sillä se on pyrkinyt lisäämään myyntiään ja laajentamaan toimintaansa muualle Kroatiaan, erityisesti Dalmatiaan. Liiketoimen myötä DDC muuttuisi Kroatiassa toimivasta laajenevasta maahantuojasta Kroatian suurimmaksi vakiintuneeksi toimijaksi, ja asiakkaat eivät enää voisi hyötyä kyseisen tuonnin luomasta kilpailupaineesta.

(41) Liiketoimi vähentäisi myös nyt HeidelbergCementin määräysvallassa olevan Italcementin luomaa kilpailupainetta. Italcementi on tärkeä kilpailija Länsi-Kroatiassa, jossa DDC:n läsnäolo on vähäisempää.

c. **Nykyiset kotimaiset toimittajat ja maahantuojat eivät kykene luomaan kilpailupainetta osapuolille**

(42) Osapuolten lisäksi kyseessä olevien vaikutusalueiden tärkeimpiä harmaasementin toimittajia ovat kotimainen toimittaja LafargeHolcim, jolla on yksi sementtitehdas Koromačnossa (Kroatian länsirannikolla), ja paikallinen toimittaja Nexe, jonka pääkonttori on Našicessa (Slavonia), sekä maitse tuontia harjoittavat maahantuojat, joihin kuuluu Asamer (tehdas Lukavacissa (Bosnia ja Hertsegovina)), Titan (tehdas Kosjerićissa (Serbia)), W&P, (tehdas Anhovossa (Slovenia)) ja Colacem (tehtaat Italiassa ja Albaniassa).

(43) Etäisyys niiden asiakkaiden saavuttamiseksi, joihin osapuolten päällekkäisyys vaikuttaa, johtaa sekä korkeampiin kuljetuskustannuksiin että sementin toimitusvarmuuden alenemiseen. Tämä asettaa kaukaisemmat toimittajat (sekä kotimaiset toimittajat että maahantuojat) kilpailullisesti epäedulliseen asemaan osapuoliin verrattuna, sillä osapuolten tuotantolaitokset sijaitsevat lähimpänä toistensa vaikutusalueita.

(44) Muut tekijät, kuten tietyistä tuotantomaista tuodun sementin heikompi pääsy markkinoille sekä heikentyneet mahdollisuudet osallistua vaihdantakauppaan ja arvioida asiakkaan luottokelpoisuutta, vaikuttavat myös kielteisesti mahdollisiin markkinoille tulijoihin tai maahantuojiin.

(45) Kunkin sekä yksittäin että yhdessä tarkastellun kilpailijan (kotimaiset toimittajat ja maitse tuontia harjoittavat maahantuojat) yksityiskohtaisen analyysin perusteella komissio on tullut siihen tulokseen, että jäljellä olevat kilpailijat eivät aiheuta riittävää kilpailupainetta sulautuman seurauksena syntyneelle yritykselle liiketoimen jälkeen. Erityisesti LafargeHolcimin Dalmatiassa sijaitsevalla sementtiterminaalilla on rajallinen kapasiteetti, ja jäljellä olevilla kilpailijoilla ei ole riittävästi kannusteita tarjonnan laajentamiseen liiketoimen jälkeen. Jäljellä olevat kilpailijat eivät tällä hetkellä ole merkittävän aktiivisia markkinoilla (tämä koskee myös markkinoiden kaikkein keskittyneintä aluetta Dalmatiassa) eivätkä ne myöskään ole laajentaneet toimintaansa niiden tuotantotehtaita lähempänä oleville naapurialueille siitä huolimatta, että niillä olisi mahdollisuus parantaa voittomarginaaliaan enemmän kuin tällä hetkellä on mahdollista Kroatian merkityksellisillä markkinoilla.

(46) Meriteitse harjoitettava tuonti ei tällä hetkellä aiheuta osapuolille kilpailupainetta. Se ei myöskään aiheuta kilpailupainetta sulautuman seurauksena syntyneen yrityksen toimintaan liiketoimen jälkeen kuljetuskustannusten ja toimitusvarmuuteen liittyvien haittojen takia eikä sen vuoksi, että Kroatian rannikolla ei ole saatavilla terminaaleja irtosementin tuontia varten.

d. **Ei ole olemassa mahdollisia kilpailijoita, joiden markkinoille tulo olisi riittävän todennäköistä, oikeaaikaista ja riittävää**

(47) Muut mahdolliset maitse tuontia harjoittavat maahantuojat, kuten turkkilaiset yritykset Cimsa ja Limak, eivät kykene toimittamaan sementtiä merkityksellisille markkinoille, sillä kuljetuskustannukset ovat korkeat niiden tuotantolaitosten ja Kroatian välisen maantie-etäisyyden vuoksi. Lisäksi eräs italialainen sementintuottaja on harkinnut mahdollisuutta rakentaa tuotantotehdas Kroatiaan, mutta mahdollisesta hankkeesta ei todennäköisesti kehity tehokasta kilpailijaa riittävän lyhyellä aikavälillä.

e. **Sulautuman seurauksena syntyneen yrityksen toimien uhka estää merkityksellisille markkinoille tulon ja toiminnan laajentamisen**

(48) Sulautuman seurauksena syntyneen yrityksen mahdolliset toimet, jotka liittyvät i) kilpailuun mahdollisen markkinoille tulijan erityisistä asiakasryhmistä tai ii) erityisesti maahantuojiin suunnattuihin riita-asioita koskeviin strategioihin, vähentävät todellisten tai mahdollisten kilpailijoiden kannusteita laajentaa harmaasementin toimitusta tai ryhtyä siihen merkityksellisillä markkinoilla. Cemex Croatian ja DDC:n aiempi toiminta osoittaa, että ne ovat usein harkinneet ja suorittaneet toimia hälventääkseen kilpailun lisääntymisen uhkaa tekemällä markkinoille tulosta vähemmän kannattavaa ja hankalampaa.

f. **Liiketoimi johtaa todennäköisesti mitattavissa oleviin hinnankorotuksiin**

(49) Komissio toteaa, että samalta ajanjaksolta peräisin olevat asiakirjat, jotka DDC:n ylin johto on laatinut *in tempore non suspecto*, osoittavat, että liiketoimi johtaa harmaasementin hinnankorotuksiin.

g. **Merkittävä osa sisämarkkinoita**

(50) Splitissä sijaitsevaa Cemex Croatian tehdasta ympäröivät säteeltään 250 kilometrin laajuiset ympyränmuotoiset ja muunnetut vaikutusalueet muodostavat merkittävän osan sisämarkkinoita, sillä alueet ovat suuria pinta-alaltaan (yli 30 000 neliökilometriä) ja asukasluvultaan (yli 2 miljoonaa asukasta), niiden vuotuinen sementinkulutus muodostaa 58–66 prosenttia Kroatian sementinkulutuksesta ja niillä harjoitetaan rajatylittävää kauppaa.

VI. **SITOUMUKSET**

(51) Ilmoituksen tekijät toimittivat 26. tammikuuta 2017 sitoumuksensa ratkaisuksi komission väitetiedoksiannossa esitettyihin kilpailuongelmiin.

a. **Sitoumusten kuvaus**

(52) Sitoumusten tavoitteena on helpottaa kilpailijoiden tuloa markkinoille, sillä niissä myönnetään pääsy Dalmatiassa sijaitsevaan Metkovićin sementtiterminaaliin.

(53) Terminaali – joka on irto- ja säkkisementin varastointilaitos, johon on pääsy kuorma-autolla, aluksella ja (mahdollisesti tulevaisuudessa) rautateillä – on Kroatian valtion omistuksessa, sen toiminnasta vastaa Pločen satama ja sen nykyinen vuokralainen on Cemex Croatia, mutta sitä käytetään tällä hetkellä ainoastaan satunnaiseen myyntiin. Nykyisen vuokrasopimuksen, joka päättyy vuoden […] lopussa, kesto on […] vuotta, ja vuokramaksun määrä on noin […] euroa. Sitoumusten mukaan terminaali annettaisiin vuokrattavaksi kilpailijalle, jäljempänä 'uusi vuokralainen', joka voisi aloittaa sementin myynnin terminaalin kautta.

(54) Tarkemmin sanottuna osapuolet ovat esittäneet seuraavat sitoumukset:

(55) Ensinnäkin Cemex Croatian vuokrasopimuksen irtisanominen ja Cemex Croatian […] luopuminen.

(56) Toiseksi sellaisen soveltuvan uuden vuokralaisen löytäminen, jolla on kyky ja kannustimet kilpailla tehokkaasti pitkällä aikavälillä DDC:n kanssa Etelä-Kroatiassa, ja sen varmistaminen, että uusi vuokrasopimus tehdään vähintään […] vuodeksi sellaisin ehdoin, jotka vastaavat olennaisesti nykyisen vuokrasopimuksen ehtoja.

(57) Kolmanneksi sen varmistaminen, että DDC antaa uudelle vuokralaiselle tukea useissa asioissa. DDC antaa uudelle vuokralaiselle DDC:n tiettyjen kroatialaisten asiakkaiden kaikki asiakastiedot. DDC antaa uudelle vuokralaiselle myös logistista tukea antamalla Cemex Croatian käyttämien kuljetusyritysten yhteystiedot ja uuden vuokralaisen valinnan mukaan […]. Lisäksi DDC pitää uuden vuokralaisen valinnan mukaan yllä varasementtitehdasta vuoden ajan uuden vuokralaisen eduksi Splitin tehtaassa, jota uusi vuokralainen voi käyttää i) milloin tahansa ilmoitettuaan tästä vähintään joitakin päiviä etukäteen ja ii) sellaiseen hintaan, joka on määritetty tietyn prosessin noudattamisen jälkeen ja joka on toimitsijamiehen hyväksymä.

(58) Neljänneksi liiketoimen toteuttamisen lykkääminen siihen asti, että uusi vuokralainen ja satama ovat tehneet lopullisen sitovan uuden vuokrasopimuksen ja komissio on hyväksynyt uuden vuokralaisen ja uuden vuokrasopimuksen ehdot.

b. **Annettujen sitoumusten arviointi**

(59) Komissio on tullut siihen tulokseen, että sitoumukset eivät riitä muuttamaan keskittymää sisämarkkinoille soveltuvaksi.

(60) Ensinnäkin sitoumuksissa on vakavia rakenteellisia puutteita, minkä vuoksi ne eivät täysin ratkaise kilpailuongelmia, ja niiden tehokkaaseen ja oikea-aikaiseen täytäntöönpanoon liittyy epävarmuustekijöitä ja riskejä. Sitoumukset säilyttävät sulautuman seurauksena syntyneen yrityksen markkina-aseman lähes ennallaan, sillä yritysten koko sementintuotantokapasiteetti yhdistetään merkityksellisillä markkinoilla, mikä johtaa niiden yhteisen tuotantokapasiteetin merkittävään nousuun. Sitoumukset eivät merkitse luopumista kannattavasta liiketoiminnasta, vaan niillä pelkästään tarjotaan liiketoimintamahdollisuus, jonka myötä uusi vuokralainen voisi käynnistää nollapisteestä oman sementtialan liiketoimintansa Dalmatiassa. Kyseiseen pelkkään liiketoimintamahdollisuuteen liittyy paljon epävarmuustekijöitä, eikä sillä ole samaa vaikutusta kuin liiketoiminnan luovuttamisella.

(61) Toiseksi soveltuvan vuokralaisen löytäminen on varsin epätodennäköistä.

(62) On ensinnäkin hyvin epävarmaa, voisiko mikään uusi vuokralainen – mukaan luettuina yritykset Titan ja Asamer, joita osapuolet ovat esittäneet komissiolle parhaimpina mahdollisina vuokralaisina – millään todennäköisyydellä ja kohtuullisessa ajassa kasvaa elinkelpoiseksi kilpailijaksi, joka pystyisi kilpailemaan tehokkaasti ja kestävällä tavalla sulautuman seurauksena syntyneen yrityksen kanssa. Tämä johtuu siitä, että kaikki osapuolten ehdottamat mahdolliset vuokralaiset ovat todennäköisesti kilpailukyvyltään merkittävästi DDC:tä heikompia. Lisäksi Titan päätti olla jatkamatta vuokrasopimusneuvotteluja saatuaan yksityiskohtaiset tiedot liiketoimintaehdotuksesta.

(63) Toiseksi komissio ei voi katsoa tarvittavalla varmuudella, että Asamer – joka on allekirjoittanut Metkovićin terminaalia koskevan vuokrasopimuksen Pločen sataman kanssa 13. maaliskuuta 2017 (sopimuksen ehtona on muun muassa se, että komissio hyväksyy liiketoimen) – pystyy kehittämään harmaasementtiin liittyvää liiketoimintaansa merkityksellisillä markkinoilla elinkelpoisena ja kilpailukykyisenä toimijana, joka voisi kilpailla tehokkaasti ja kestävällä tavalla sulautuman seurauksena syntyneen yrityksen kanssa. Tämä johtuu siitä, että i) Asamer on ennen markkinoita aiheutuvien kustannusten osalta huomattavasti DDC:tä epäedullisemmassa asemassa, ii) ei ole selvää, miten Asamer aikoo voittaa todennäköiset vaikeudet, jotka liittyvät terminaalin riittävään syöttämiseen kuorma-autoilla tai rautateitse, iii) komissio ei voi pakottaa ketään tekemään Metkovićin terminaaliin infrastruktuuri-investointeja, joilla voitaisiin varmistaa, että Asamer saavuttaisi riittävät myyntimäärät, ja iv) Asamer ei ole tähän mennessä osoittanut olevansa riittävän aggressiivinen kilpailussa osapuolia vastaan.

(64) Kolmanneksi vaikuttaa siltä, että korjaustoimenpide ei ole riittävän mittava. Metkovićin terminaalin kapasiteetti ei todennäköisesti riitä siihen, että uusi vuokralainen voisi kasvaa elinkelpoiseksi kilpailijaksi, joka voisi kilpailla tehokkaasti ja kestävällä tavalla sulautuman seurauksena syntyneen yrityksen kanssa. Tämä johtuu siitä, että alueen kysynnän kausiluonteisuus sekä logistiset haasteet, jotka liittyvät sementin toimittamiseen terminaaliin, asettavat rajoja terminaalin efektiiviselle kapasiteetille. Koska Metkovićin terminaali sijaitsee lähellä Bosniaa ja Montenegroa, on lisäksi epätodennäköistä, että terminaalin kapasiteetti kohdennettaisiin yksinomaan Kroatiaan. Lisäksi Metkovićin terminaalissa tarvittaisiin lisää ylimääräistä kapasiteettia, jotta uusi vuokralainen voisi kilpailla tehokkaasti.

(65) Neljänneksi sitoumusten täytäntöönpanomenettelyissä on puutteita. Sitoumuksiin ei sisälly lausekkeita, jotka toimisivat suojakeinoina siinä tapauksessa, että vuokranantaja, Pločen satama, ei hyväksy mahdollista uutta vuokralaista tai ilmoituksen tekijät eivät löydä soveltuvaa mahdollista uutta vuokralaista. Sitoumuksissa ei myöskään ole lausekkeita, joissa määrättäisiin, että osapuolten ei katsota noudattaneen sitoumuksia, jos soveltuvaa vuokralaista ei ole hyväksytty määräaikaan mennessä. Vaarana on siis, että soveltuvan vuokralaisen löytämiseen kuluisi rajoittamaton aika, mikä voisi vaikuttaa kielteisesti Cemex Croatian liiketoimintaan.

VII. **PÄÄTELMÄT**

(66) Edellä mainituista syistä päätöksessä todetaan, että ehdotettu keskittymä estää olennaisesti tehokasta kilpailua aiheuttamalla koordinoimattomia vaikutuksia, jotka voisivat erityisesti johtaa määräävän aseman syntymiseen Splitissä sijaitsevaa Cemex Croatian tehdasta ympäröivillä säteeltään 250 kilometrin laajuisilla ympyränmuotoisilla ja muunnetuilla vaikutusalueilla.

(67) Näin ollen keskittymä todettiin soveltumattomaksi sisämarkkinoille ja ETA-sopimuksen toimintaan sulautumaasetuksen 2 artiklan 3 kohdan ja 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti.